

30 5 Педагогічна компетентність викладача (Pedagogical Competence of Teacher)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий)</i>
Галузь знань	<i>18 Виробництво та технології</i>
Спеціальність	<i>186 Видавництво та поліграфія</i>
Освітня програма	<i>Видавництво та поліграфія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна/вечірня)/заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити / 60 годин, з яких лекцій - 13 годин, практичних робіт - 13 год. і 34 години самостійної роботи</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	<i>Доступний на сайті www.rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор, практичні заняття: <i>професор кафедри технології поліграфічного виробництва, доктор технічних наук КИРИЧОК Тетяна Юріївна, t_kyrychok@ukr.net</i> <i>+380(50)3312191</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipk.kpi.ua</i>

Програма навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою дисципліни «Педагогічна компетентність викладача» є систематизація наукових уявлень аспірантів про педагогічний сенс компетентнісного підходу, опанування педагогічної компетентності викладача ЗВО, набуття аспірантами знань про сучасні методики викладання дисциплін відповідної спеціальності та здатності до проведення емпіричних науково-педагогічних досліджень з проблем педагогічної компетентності викладача, розвиток та вдосконалення навичок і вмінь необхідних у процесі теоретичної і практичної підготовки до майбутньої професійно-педагогічної діяльності.

Об'єктом дисципліни є навчальний процес підготовки фахівців за спеціальністю 186 Видавництво та поліграфія.

Предметом дисципліни є методика формування у аспірантів науково-педагогічного стилю професійного мислення. Фахова дисципліна узгоджується з аспірантом та науковим керівником аспіранта.

Метою дисципліни є формування у здобувачів ступеня доктора філософії компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

З К 3 Здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми у сфері видавництва та поліграфії на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 3 Здатність виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру у сфері видавництва та поліграфії; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; **СК 6** Здатність здійснювати та

організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої та фахової передвищої освіти; С К 9 Здатність спілкуватися з широким європейським і світовим академічним товариством та використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації державною та іноземною мовами С К 1 0 Здатність презентувати результати наукових досліджень та оприлюднювати їх державною, англійською та/або іншою іноземною мовою.

Програмні результати навчання (РН)

РН 8 Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері видавництва та поліграфії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти; РН 11 Володіти сучасними методиками педагогічної діяльності у вищій освіті; викладати професійно-орієнтовані дисципліни спеціальності на основі системних, методологічних знань з видавництва та поліграфії, суміжних галузей; впроваджувати результати наукових досліджень в освітній процес.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити дисципліни:

- навчальні дисципліни для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – ЗО 1 Філософські засади наукової діяльності; навчальні дисципліни для здобуття мовних компетентностей - ЗО 2 Іноземна мова для наукової діяльності; навчальні дисципліни для здобуття універсальних компетентностей дослідника - ЗО 3 Методологія науково-дослідницької діяльності; освітні компоненти для здобуття глибоких знань зі спеціальності - ПО 1 Новітні технології видавництва та поліграфії; ПО 3 Методи досліджень та обробки у видавництві та поліграфії.

Постреквізити дисципліни:

Дисципліна є підґрунтям для проведення ЗО 6 Педагогічна практика, а також наукової роботи за темою дисертації доктора філософії в частині впровадження власних наукових досліджень у науково-педагогічну діяльність.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Педагогічна компетентність викладача, її зміст та структурно-компонентний склад крізь призму особистісно-професійного призначення викладача закладу вищої освіти.

Розділ 2. Сутність компетентнісного підходу до організації освітнього процесу.

Розділ 3. Інтерактивні методи навчання у практичній діяльності викладача закладу вищої освіти.

Розділ 4. Практичне застосування інноваційних методів навчання.

Розділ 5. Використання менторського підходу та коучингу у вищій освіті.

Розділ 6. Роль професійної етики та академічної доброчесності у педагогічній діяльності майбутнього викладача..

Розділ 7. Етапи становлення педагогічно-компетентного викладача закладу вищої освіти: навчання протягом життя та усвідомлення перспектив створення Єдиного Європейського простору вищої освіти.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базові:

1. Педагогічна компетентність викладача. Впровадження інноваційних методів навчання у практичну діяльність викладача закладу вищої освіти [Електронний ресурс] // навч. посіб. для докторів філософії спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» та 061 «Журналістика» // Укладачі: А. П. Киричок, Т. Ю. Киричок – Електронні текстові дані (1 файл: 0,84 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 57 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45090>
2. Педагогічна практика. Рекомендації до проходження педагогічної практики

здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «доктор філософії»
[Електронний ресурс] : навчальний посібник для аспірантів, які навчаються за спеціальністю 186 «Видавництво та поліграфія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. Ю. Киричок, О. І. Бараускене, Н. Л. Талімонова, Т. Є. Клименко, С. М. Зигуля. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,11 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021 – 65 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45115>

3. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с..

Додаткові:

1. Дубасенюк, О. (2016). Професійно-педагогічна освіта: методологія, теорія, практика: монографія. Т.2. Житомир: видавництво ЖДУ ім. І. Франка. 376 с.
2. Сімкова, І.О. (2019). Роль автентичних навчально-інформаційних ресурсів у процесі професійної підготовки. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології. Вип. 4(88), 2019, с. 116-127
3. Лісова, С. (2010). Компетентнісний підхід у вищій школі: зарубіжний досвід // професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: Монографія. Житомир, 148 с.
4. Сидорчук, Н. (2014). Професійно-педагогічна підготовка студентів в контексті Єдиного Європейського освітнього простору: історико-педагогічний аспект (монографія). Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 608 с.
5. Киричок А. П. (2017) Теорія та практика створення сучасної моделі освіти у галузі PR. : Монографія. Політехніка. Київ, 233 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Основні методи навчання для лекційних занять — пояснювально-ілюстративний метод чи інформаційно-рецептивний — одержання знань з електронних презентацій, навчально-методичної літератури та сприйняття та осмислення наведеної інформації, фактів, оцінок, висновків. Репродуктивний метод застосовується у процесі виконання робіт комп'ютерного практикуму, які виконуються за рекомендаціями на прикладах для засвоєння і відтворення засвоєваних знань.

Студенту на першому занятті видається весь перелік тем, завдань практикуму, методик виконання, захисту та оцінювання робіт.

Рівень опанування матеріалу (як практичного, так і теоретичного) визначається викладачем за результатами захисту кожної роботи практикуму.

5.1 Лекційні заняття

№ лекції	Назва теми лекції та перелік основних питань
Розділ 1. Педагогічна компетентність викладача, її зміст та структурно-компонентний склад крізь призму особистісно-професійного призначення викладача закладу вищої освіти.	
1	Тема 1. Педагогічна компетентність викладача, її зміст та структурно-компонентний склад крізь призму особистісно-професійного призначення викладача закладу вищої освіти.
Розділ 2. Сутність компетентнісного підходу до організації освітнього процесу.	
2	Тема 1. Реалізація компетентнісного підходу в освіті.
	Тема 2. Стандарти вищої освіти як реалізація компетентнісного підходу.
Розділ 3. Інтерактивні методи навчання у практичній діяльності викладача закладу вищої освіти.	
3	Тема 1. Інтерактивні методи навчання та набуття компетентностей
	Тема 2. Науково-теоретичні засади інтерактивного навчання
	Тема 3. Впровадження інтерактивної лекційно-семінарської форми навчання у вищій школі
Розділ 4. Практичне застосування інноваційних методів навчання.	
4	Тема 1. Використання методу case study у практичній діяльності викладача закладу вищої освіти
	Тема 2. Використання методу проектних завдань
	Тема 3. Використання методу ділової гри
Розділ 5. Використання менторського підходу та коучингу у вищій освіті.	
5	Тема 1. Менторський підхід: основні теоретичні відомості.
	Тема 2. Використання менторського підходу в підготовці фахівців.
	Тема 3. Особливості використання коучингу як інтерактивного методу в навчальному процесі.
Розділ 6. Роль професійної етики та академічної доброчесності у педагогічній діяльності майбутнього викладача..	

6	Тема 1. Сутність професійної етики та академічної доброчесності
Розділ 7. Етапи становлення педагогічно-компетентного викладача закладу вищої освіти: навчання протягом життя та усвідомлення перспектив створення Єдиного Європейського простору вищої освіти.	
7	Тема 1. Концепція навчання протягом життя. Основні принципи і задачі навчання протягом життя. Поняття напіврозпаду знань.
	Тема 2. Єдиний Європейський простір вищої освіти. Болонський процес.

5.2. Практичні роботи

Основне завдання циклу практичних занять та робіт – більш глибоке вивчення окремих теоретичних питань, поданих в лекційному циклі.

№ з/п	Назва лабораторної роботи	Кількість ауд. годин
1	Комплексна практична робота «Компетентнісний підхід – від стандарту вищої освіти до силабусу освітньої компоненти».	4
2	Комплексна практична робота «Проектне навчання. Розроблення міждисциплінарної освітньої програми»	9
Всього		13

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Основне завдання самостійної роботи студентів-аспірантів – більш глибоке вивчення окремих теоретичних питань, поданих в лекційному циклі.

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до аудиторних лекційних занять	
	Розділ 1. Педагогічна компетентність викладача, її зміст та структурно-компонентний склад крізь призму особистісно-професійного призначення викладача закладу вищої освіти.	2
	Розділ 2. Сутність компетентнісного підходу до організації освітнього процесу.	2
	Розділ 3. Інтерактивні методи навчання у практичній діяльності викладача закладу вищої освіти.	2
	Розділ 4. Практичне застосування інноваційних методів навчання.	2
	Розділ 5. Використання менторського підходу та коучингу у вищій освіті.	2
	Розділ 6. Роль професійної етики та академічної доброчесності у педагогічній діяльності майбутнього викладача..	2
	Розділ 7. Етапи становлення педагогічно-компетентного викладача закладу вищої освіти: навчання	2
Всього годин СРС для підготовки до аудиторних лекційних занять		14
2	Робота над комплексною практичною роботою «Компетентнісний підхід – від стандарту вищої освіти до силабусу освітньої компоненти»	2
3	Робота над комплексною практичною роботою «Проектне навчання. Розроблення міждисциплінарної освітньої програми»	8
Всього годин СРС для підготовки до практичних робіт		10
4	Підготовка до заліку	10

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування лекцій та практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання практичних робіт. Активна участь у наукових дискусіях під час лекцій може заохочуватися додатковими балами (не більш, як 4 за заняття). При використанні чужих робіт і завдань, як своїх (плагіат), роботи студенту не зараховуються; за несвоєчасне виконання завдань, студенту можуть бути знижені бали.

Практичні роботи мають бути не лише виконані, а й захищені відповідями на поставлені викладачем запитання щодо етапів виконання робіт, теоретичного матеріалу тощо.

Порушення строків виконання та захисту робіт призводить до зменшення кількості балів, які студент може отримати за виконання та захист робіт. Всі роботи мають бути виконані та захищені до семестрового контролю.

Усі перескладання здійснюються відповідно до «Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Поточний контроль: захист робіт.

Результати виконання та захисту робіт оголошуються кожному аспіранту окремо у присутності або в дистанційній формі та супроводжуються позитивними коментарями та зауваженнями стосовно помилок.

Семестровий контроль: залік

Умови допуску до семестрового контролю: виконання підготовка та захист комплексних робіт.

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, які він отримує за:

- виконання та захист лабораторних робіт.

№ роботи	Максимальна кількість балів (виконання на підприємстві)		№ роботи	Максимальна кількість балів (виконання на підприємстві)	
	Виконання	Захист		Виконання	Захист
КР 1	20	20	КР 2	30	30
Сума балів за семестр			100		

На останньому за розкладом занятті викладач виставляє залік аспірантам, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і вище балів. Такі аспіранти отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань. Аспіранти, які не змогли отримати за рейтингом позитивну оцінку ($RD < 60$), але були допущені до семестрової атестації, виконують залікову роботу, відповідно до складених завдань. У цьому разі аспірант виконує залікове завдання протягом 45 хвилин, за результатами виконання якого формується залікова оцінка. Аспіранти, які впродовж семестру набрали більше ніж 60 балів, можуть виконати залікову роботу з метою підвищення оцінки. Якщо результати виконання залікової роботи є позитивними, аспірант отримує оцінку за результатами виконаної залікової роботи. Якщо результати залікової роботи є негативними або нижчими за бажаний рівень знань для отримання оцінки, на яку аспірант претендує, аспірант отримує оцінку згідно зі своїм рейтингом.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно

64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. *Визнання результатів неформальної/інформальної освіти* регулюється «Положенням про визнання в КПІ ім. І. Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті» (<https://osvita.kpi.ua/node/179>), згідно з яким визнання результатів навчання проводиться, як правило, до початку семестру. Освітній компонент може бути зарахований частково або повністю за результатами подання документів (сертифікатів) про проходження професійних курсів/тренінгів, онлайн освіти тощо за тематикою освітнього компонента.

9.2. *Опис матеріально-технічного та інформаційного забезпечення дисципліни*

Дисципліна повністю забезпечена, як лекційними аудиторіями з сучасною технікою для проведення лекцій у формі презентацій, так і комп'ютерними класами, які мають необхідне програмне забезпечення.

9.3. *Питання до заліку*

1. Педагогічна компетентність викладача, її зміст
2. Структурно-компонентний склад педагогічної компетентності викладача
3. Особистісно-професійне призначення викладача закладу вищої освіти
4. Сутність компетентнісного підходу до організації освітнього процесу.
5. Реалізація компетентнісного підходу в освіті.
6. Стандарти вищої освіти як реалізація компетентнісного підходу.
7. Розвиток системи стандартів вищої освіти в Україні.
8. Структура стандартів вищої освіти
9. Розроблення стандартів вищої освіти різних освітніх рівнів
10. Розроблення освітніх програм
11. Розроблення навчальних планів
12. Деталізація навчальних планів у робочих навчальних планах
13. Види лекцій
14. Планування лекційного заняття.
15. Планування практичних занять.
16. Інтерактивні методи навчання у практичній діяльності викладача закладу вищої освіти
17. Інтерактивні методи навчання та набуття компетентностей
18. Науково-теоретичні засади інтерактивного навчання
19. Впровадження інтерактивної лекційно-семінарської форми навчання у вищій школі
20. Практичне застосування інноваційних методів навчання
21. Використання методу case study у практичній діяльності викладача закладу вищої освіти
22. Використання методу проектних завдань
23. Використання методу ділової гри
24. Використання менторського підходу та коучингу у вищій освіті
25. Менторський підхід: основні теоретичні відомості
26. Використання менторського підходу в підготовці фахівців зі зв'язків з громадськістю
27. Особливості використання коучингу як інтерактивного методу в навчальному процесі.
28. Інтернаціоналізація вищої освіти.
29. Болонський процес.
30. Освіта протягом життя.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено

*професором кафедри технології поліграфічного виробництва, доктором технічних наук **Тетяною КИРИЧОК***

Ухвалено *кафедрою технології поліграфічного виробництва, протокол № 17 від 24.06.2024.*

Ухвалено *кафедрою репрографії, протокол № 19 від 17.06.2024 р.*

Погоджено *Методичною комісією Навчально-наукового видавничо-поліграфічного інституту, протокол № 5 від 24.06. 2024.*